

STEAn strategia avustustoiminnan tulevaisuus ja muita ajankohtaisia kehityshankkeita

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA

Heikki Vaisto, avustusvalmistelija

Kohtaamispaikkapäivät 2019 Porvoo

STEAn strategia

TEHTÄVÄMME

STEa vastaa osaltaan siitä, että Veikkauksen tuottoja käytetään tulokselliseen kansalaisjärjestöjen toimintaan.

PÄÄMÄÄRÄMME

Suomessa on maailman parasta kansalaisjärjestötoimintaa vahvistamassa kestävää hyvinvointia.

ARVOT

OIKEUDENMUKAISUUS

AVOIMUUS

YHTEISTYÖ

AVUSTETUN TOIMINNAN STRATEGISET TAVOITTEET

YHDENVERTAISUUTTA

Lisää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta ihmisten elämäntilanteet ja taustat huomioiden, vähentää eriarvoisuutta

VOIMAVAROJA

Vahvistaa ihmisten voimavaroja, auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä

KOHTAAMISIA

Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta, lisää erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä

MITEN TOIMIMME

Olemme tasapuolisia. Huomioimme toimijoiden erilaiset tarpeet ja osaamisen. Toimintatapamme ovat yhdenmukaisia.

Toimintatapamme ovat ennakoitavia. Olemme avoimia uusille tekemisen tavoille.

Teemme yhteistyötä hyödyntäen kaikkien osaamista. Tuomme avustetun toiminnan tuloksia yhdessä esille.

STEAn strategia

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

TEHTÄVÄMME

STEa vastaa osaltaan siitä, että Veikkauksen tuottoja käytetään tulokselliseen kansalaisjärjestöjen toimintaan.

MITÄ TARKOITTAÄ TULOSELLINEN KANSALAI SJÄRJESTÖTOIMINTA?

Tuloksellisessa järjestötoiminnassa edetään kohti asetettuja tavoitteita, saadaan aikaan haluttua muutosta ja pystytään osoittamaan millä tavalla kohderyhmä on hyötynyt toiminnasta.

STEAn strategia

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

PÄÄMÄÄRÄMME

Suomessa on maailman parasta kansalaisjärjestö-toimintaa vahvistamassa kestäväää hyvinvointia.

MITÄ TARKOITTAÄ KESTÄVÄ HYVINVOINTI?

Ihmisiä, heidän elämänhallintaansa ja hyvinvointiaan tuetaan kokonaisvaltaisesti (psykkinen, fyysinen ja sosiaalinen hyvinvointi).

Tavoitellaan sellaista hyvinvointia, että siitä jää jotain käteen myös tuleville sukupolville.

Käytetään resursseja taloudellisesti ja tehokkaasti.

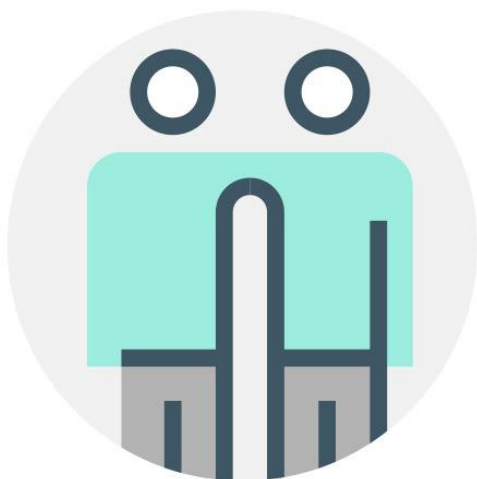
Ihmisten osallisuutta päätöksentekoon lisätään: ihmiset ja yhteisöt mukaan vaikuttamaan, kun ratkaistaan heitä koskevia kysymyksiä.

STEAn strategia

Avustetun toiminnan strategiset tavoitteet

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

YHDENVERTAISUUTTA

Lisää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta ihmisten elämäntilanteet ja taustat huomioiden, vähentää eriarvoisuutta

- Juuri nyt maailmassa ja ympäristössä, jossa järjestöt toimivat tapahtuu paljon erilaisia muutoksia. Ihmisten erilaiset elämäntilanteet ovat arkipäivää. Kulttuurinen moninaisuus ja kansainvälisyys lisääntyvät.
- Vaikka suomalaiset voivat yhä paremmin, yhteiskunta polarisoituu ja eriarvoisuus herättää keskustelua. Tämä vaikuttaa hyvinvointiin koko yhteiskunnassa.
- Mikä on järjestönne vahvuus tässä asiassa?
- Miten järjestönne voi painottaa tätä tulevaisuudessa?

STEAn strategia

Avustetun toiminnan strategiset tavoitteet

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

KOHTAAMISIA

Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja suvaitsevaisuutta, lisää erilaisten ihmisten kohtaamista ja keskinäistä ymmärrystä

- Suomalaiseen yhteiskuntaan mahtuu monenlaisia, sukupolvelta toiselle periytyviä todellisuuksia, jotka saattavat olla kaukana toisistaan.
- Kansalaisjärjestötoiminnan avulla voidaan lisätä osallisuutta sekä erilaisten ihmisten kohtaamia ja keskinäistä ymmärrystä.
- Järjestöt voivat vähentää ihmisten kokemaa yksinäisyyttä vahvistamalla heidän sosiaalisia verkostojaan.
- Mikä on järjestönne vahvuus keskinäisen ymmärryksen vahvistamisessa (ja kohtaamisessa) ?
- Miten voitte lisätä ja kehittää kohtaamia tulevaisuudessa?

STEAn strategia

Avustetun toiminnan strategiset tavoitteet

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

VOIMAVAROJA

Vahvistaa ihmisten voimavaroja, auttaa pitämään huolta itsestä, toisista ja ympäristöstä

- Osattomuuden ja ulkopuolisuuden haasteena on ylisukupolvisuus, jonka seurauksena esimerkiksi kansanterveydelliset ja sosiaaliset ongelmat sekä riskitekijät kasautuvat.
- Ongelmakierteen katkaisemiseksi on vahvistettava ihmisten voimavaroja. Ihmisiä, heidän elämänhallintaansa ja hyvinvointiaan tuetaan kokonaisvaltaisesti: psyykkisesti, fyysisesti ja sosiaalisesti.
- Miten järjestönne voi vahvistaa ihmisten voimavaroja?

STEAn strategia

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

ARVOT

MITEN TOIMIMME

OIKEUDENMUKAISUUS

Olemme tasapuolisia. Huomioimme toimijoiden erilaiset tarpeet ja osaamisen. Toimintatapamme ovat yhdenmukaisia.

AVOIMUUS

Toimintatapamme ovat ennakoitavia. Olemme avoimia uusille tekemisen tavoille.

YHTEISTYÖ

Teemme yhteistyötä hyödyntäen kaikkien osaamista. Tuomme avustetun toiminnan tuloksia yhdessä esille.

STEA kehittää toimintaansa

STEA:

- toimii yhdenmukaisesti ja ennakoitavasti
- hyödyntää yhä vahvemmin toimintaympäristötietoa avustusehdotusta tehtäessä
- määrittelee yhä tarkemmin STEA-avustusten suuntaamista

Mikä muuttuu?

STEA kehittää avustustoimintaansa vaiheittain. Mahdolliset muutokset toteutetaan siten, että järjestöillä on aikaa varautua niihin.

- Avustettava toiminta jaetaan selkeämpiin kokonaisuuksiin, joihin määritellään tavoitteet
- Avustustoiminnan linjauksia tarkennetaan
- Avustuskäytäntöjä yhtenäistetään osana valtionavustusten uudistamista
- Avustuslajien myöntämisen kriteerit päivitetään
- Haku- ja raportointilomakkeet uudistetaan
- Tarkastus-, ohjaus- ja neuvontakäytäntöjä selkeytetään
- Huomioidaan toimintaympäristön rakenteiden muutokset

Käynnissä olevia muutoksia ja hankkeita

- Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke. Asetettu 8.3.2019 (VM212:00/2018)
- Hankkeen toimikausi 11.3.2019-31.12.2023. Tavoite: lisätä valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta, tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä kehittämällä koko valtionhallinnon kattava digitalisoitu valtionavustusprosessi, joka sisältää asiakaslähtöisen yhtenäisen toimintamallin ja tietojärjestelmät.
- Edistetään hyvää ja avointa hallintoa, tiedon saatavuutta ja käyttöä, avustuspäätösten avoimuutta, vähennetään päällekkäisyyttä, parannetaan avustusten kohdentumista, strategista ohjausta, yhteiskunnallista vaikuttavuutta
- Ohjauksesta vastaa valtiovarainministeriö. Hankkeella on ohjausryhmä ja seurantaryhmä. Järjestöjen edustajana mm. Tuija Brax Suomen Sydänliitto ry, Vertti Kiukas Soste ry.

Arpajaislain (ja Veikkaus Oy:n) kehittäminen

- Rahapelien tunnistautuminen tulee! Sipilän hallituksen esitys oli että muutos toteutuu 1.1.2021 alusta ja on valmis 1.1.2023
- Veikkaus Oy:n ilmoitti jo vuonna 2018, että viimeistään vuonna 2023 kaikki automaattit vaativat tunnistautumisen
- Ruotsissa tunnistautuminen on jo käytössä. Ruotsissa tunnistautuminen aiheutti, että automaattien tuotto väheni 25%. Suomessa tämä suuruinen tuoton lasku aiheuttaisi 200 milj. € rahapelituottojen vähenemisen.
- Veikkauksen keräämä rahapelituotto oli 1014,6 milj. € (v 2017)
- STM / STEAn myöntämät avustukset olivat vuonna 2019 yhteensä 362 milj. €, suunniteltu avustus vuonna 2020 on n. 380 milj. €.

Arpajaislain kehittäminen -2

- Rahapelien toimeenpano on Suomessa kiellettyä kaikilta muilta paitsi Veikkaukselta. Rahapelikysynnän ohjaamiseksi valvottuun kotimaiseen rahapelitarjontaan hankkeessa tehdään esiselvitys teknisistä keinoista ja niiden toteuttamiseen vaadittavista säädösmuutoksista, joilla voidaan tarvittaessa **estää muiden kuin Veikkauksen verkkorahapeliä pelaaminen Manner-Suomen alueella.**
- Arpajaislain kehittämishankkeessa selvitetään myös muita rahapelikysynnän kanavoimisen vahvistamiskeinoja sekä lainsäädännön kehittämistarpeita **Veikkauksen pelaajan itsensä asettamien pelikieltomahdollisuuksien laajentamiseksi, erilaisten maksutapojen mahdollistamiseksi ja voittojen lunastusaikojen lyhentämiseksi.**

Ongelmapelaaminen

- Suomessa rahapelaamista 4. eniten maailmassa.
- Miten suhtaudutaan ongelmapelaamiseen?
- Miten järjestöt toimivat ongelmapelaamisen estämiseksi? Mikä on järjestöjen vastuu ongelmapelaamisessa? Miten kohtaamispaikkatoiminnassa huomioidaan ongelmapelaajat? Miten ohjataan hoitoon / neuvontaan?
- Arpajaislain kehittämishankkeen tavoite ja peruste tunnistautumisessa: Pakollisen tunnistautumisen ulottaminen myös raha-automaattipelaamiseen antaa mahdollisuuden riskipelaamisen hallintaan liittyvien rajoitusten käyttöön ottamiseen myös fyysisissä pelikoneissa.
- Arpajaislain kehittämishankkeessa selvitetään myös muita rahapelikysynnän kanavoimisen vahvistamiskeinoja sekä lainsäädännön kehittämistarpeita mm. Veikkauksen pelaajan itsensä asettamien pelikieltomahdollisuuksien laajentamiseksi

Rahapelaamiseen ja pelihaittoihin liittyvät avustukset v. 2012-2019 (1000€)

Vuosi	1000€
2012	1 057
2013	1 150
2014	1 142
2015	1 275
2016	890
2017	1 441
2018	1616
2019	1860
2012-2019	10 431

Rahapelaamiseen ja digipelaamiseen liittyvät avustukset – avustusehdotus 2019

- Toiminta-avustukset
 - Sininauhaliitto ry - Ak 15
Matalan kynnyksen tuki- ja neuvontapalveluiden ja vertais-tukitoiminnan ylläpitämiseen pelaajille, heidän läheisilleen ja pelihaittoja työssään kohtaaville ammattilaisille, 303 364 €
 - Sosiaalipedagogiikan säätiö - Ak 6
Ongelmallisesti rahapelejä pelaavien ja heidän läheistensä elämänlaadun parantamiseen vapaaehtoisten toteuttaman vertaistuen avulla, 525 288 €
→ Määräaikainen korotus vielä ensi vuonna (101 000 €) kokemusasiantuntijuutta koskevaan pilottitutkimukseen (THL-yhteistyö) ja voimavarakursseihin
 - Sovatek-säätiö – Ak 1914
Pelihaittojen ehkäisyn ja hoidon kehittämiseen Keski- ja Itä-Suomessa (Pelituki), 272 000 €
→ Toimijoina myös Kuopion kriisikeskus ja Kirkkopalvelut ry:n kehittämiskeskus Tyynelä.
- Hankeavustukset
 - Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry – C 18
Aikuisväestön rahapelihaittojen ehkäisyyn (Arpa-projekti 2015-2019), 250 000 €
 - Sosiaalipedagogiikan säätiö – C 2822
Liikaa digipelejä pelaavien vertaistuen- ja kokemusasiantuntijatyön toiminta- ja koulutusmallin kehittämiseen (Digipelirajaton 2017-2019), 250 000 €
 - Music Against Drugs ry – C 3231
13-29-vuotiaiden verkkopelaamisesta kiinnostuneiden nuorten terveyden, sosiaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen sekä digitaalisesta pelaamisesta syntyvien haittojen ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen yhteisöllisen toiminnan avulla (Verkkopelaamista harrastavien nuorten osallisuuden edistämisen sekä digitaalisen pelaamisen haittojen vähentämisen kehittämishanke 2017-2019), 37 000 € (jatkovuosi)
 - **UUSI v 2019: Sininauhaliitto – C 6102**
Haitallisesti digipelejä pelaavien tukemiseen tarkoitetun ohjelman kehittämiseen (Restart-hanke 2019-2021), 222 000 €

Vähäisemmissä määrin pelikasvatusmateriaalien tuotantoa tai huomion kiinnittämistä pelaamiseen voi olla osana muita avustuskohteita useammilla järjestösektoreilla osana elämänhallinnan tukemista (esim. päihde- ja riippuvuustyö, nuorisolan toiminnalliset järjestöt).

Avustustoiminnan tulevaisuus ja kehittäminen

- STEAn suunniteltu jaettava avustusmäärä **vuonna 2020 on yhteensä n. 380 milj. €**. Tästä summasta on suunniteltuja avustuksia noin 75% (Ay, Ak, B ja C-jatkohankkeet)
- Uusien hankkeiden ja ”suunnitellun / vakiintuneen” rahoituksen suhde tulevaisuudessa?
- Miten tämä mahdollistaa jatkossa uusien toimintojen, järjestöjen, kohderyhmien toteuttamisen vakiintuneen toiminnan ohella?
- Miten järjestöt voivat itse kehittää tilannetta? Miten järjestöt voivat tehostaa omaa toimintaansa? Ovatko järjestöt itse arvioineet oman toimintansa tarvetta, kehittämistä ja tulevaisuutta?
- Miten järjestöt ovat varautuneet mahdollisesti pienevään avustukseen?
- TVS raportointi, vuosiraportointi on tarkoitettu järjestöjen oman toiminnan arvioinnin sekä sisällön kehittämiseksi
- Järjestöjen itsearviointi
- Avustusoppaan hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa

Päämäärämme

SOSIAALI- JA
ERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

Suomessa on maailman parasta kansalaisjärjestötoimintaa vahvistamassa kestäväää hyvinvointia.

Kiitos!

Heikki Vaisto, avustusvalmistelija
puh. 029 5163 722
sähköposti heikki.vaisto@stm.fi
www.stea.fi

SOSIAALI- JA
TERVEYSJÄRJESTÖJEN
AVUSTUSKESKUS

